

Şiddeti durduramazsın ama dirençli kentler yaratabilirsin

Türkiye'nin 11 ilde büyük can ve mal kayıplarına yol açan depremler ülke tarihine geçti. Göz göre göre gelen felaketin gerçek sorumluları bilim insanlarına kulak verilmemesi

ANADOLU bir deprem coğrafyası. Geçmişten günümüze meydana gelen on binlerce deprem binlerce insan ve yapıyı yuttu. Deprem kuşağındaki Türkiye'nin fay hatları uzun süredir bilim insanlarının gündeminde. Fay hatlarının koordinatları, yüzeye yakınlığı, ürettiği ve üretebileceği depremlerin şiddeti, bir an gündemden düşmedi. Seslerine kulak verilmeyen bilim insanlarının uyarıları dikkate alınmıyor. Deprem gerçeğine yeteri kadar önem verilmeyen Türkiye'de incir çekirdeğini doldurmayacak konuların saatlerce tartışıldığını vurgulayan Bilim Akademisi üyesi yer bilimci Prof. Dr. Naci Görür, şu değerlendirmeyi yaptı:

"Ben bu ülkede günlerce, saatlerce televizyonlarda incir çekirdeğini doldurmayan lüzumsuz gündem maddeleriyle konuşulduğunu görüyorum. Tamam konuşun ama unutmayın gün geçmiyor ki sallanmayalım ve gün geliyor böyle binlerce insanımız ölüyor. Daha 23 sene önce 1999'da 25 bin insanımız öldü, 1939'da 33 bin insanımız öldü. Şimdiki resmi rakamlar 50 bine yaklaştı, bunu niye ciddiye almıyorsunuz? 13 milyon sene önce oluşan bir deprem mekanizması var ve daha milyonlarca yıl depremler devam edecek, bu depremler bu bölgenin realitesidir. Nerede olacak diye korkuyla yaşayacağımıza, bilimi kullanmak suretiyle bir bakanlık kurarak ve ciddi bir bütçe vererek bütün Türkiye'deki deprem kuşaklarını deprem dirençli kentlere dönüştürmek mümkün. Bunu yapacak bilgi, beceri, olanağımız var."

BİLEŞENLER BİLİNÇLENDİRİLMELİ

Depreme dirençli kentlerin oluşturulabilmesi için kentin bileşenlerinin bilinçli olması gerektiğine dikkat çeken Prof. Dr. Görür, "Yönetim, halk, altyapı, yapı stoğu, çevre, ekosistem, ekonomi. Bu yedi bileşenden oluşan bir yapı kenti oluşturur. İşte kenti depreme karşı dirençli yapmak istiyorsak bunlara dikkat etmek gerek. Bunlar

biliniyor. Buradaki bilim insanları, Türkiye'deki bilim insanları bunu yapabilir. Paramız da gücümüz de var. Yeter ki bunu yapmak için kararlı olalım" diye konuştu.

Kentleşmede mikro bölgelemenin önemine vurgu yapan Prof. Dr. Görür, "Bir bölgeyi geliştirirken, yani kentin büyümesi belirli bir planlama ile olur, mekan planlaması, yollar, köprüler, havaalanı, çok katlı veya az katlı binalar nerede olacak, yeşil alanlar nerede olacak bunların planlamasını yaparken eğer siz bir bilgi toplumu olsanız, yönetici olarak bilime inanan, o kültürde o

beceride insanlar olsanız, ister valilik, ister belediye başkanları olarak kenti yönetirken bilime dayalı yönetirsiniz. Bu ne demektir; o kentte 'mikro bölgeleme' diye bir çalışma yapılır, bütün dünyada böyledir, bizim Türkiye'de mikro bölgelemesi sadece İstanbul'da ve şimdi İzmir'de yapılıyor" ifadelerini kullandı.

İZMİR'DE DEPREM OLACAK'

İzmir'de depremin olacağına kesin bilgi olduğunu vurgulayan İzmir Ekonomi Üniversitesi Öğretim Üyesi ve TMMOB Mimarlar Odası İzmir

Şube Başkanı Dr. İlker Kahraman, "İzmir'de, İstanbul'da ve deprem bölgesindeki diğer kentlerimizde yine deprem olacak. Bu kesin bilgi. Ama bugünkü teknolojiyle ne zaman olacağını bilmiyoruz. Öyleyse depremde can ve mal kaybı olmayacak yapı stoklarımızı oluşturmamız lazım. Deprem meydana geldiğinde insanlar nerede toplanacak? Arama kurtarma çalışmalarına kimler katılacak. Kullanma suyu, doğal gaz, elektrik hatları, sağlık hizmeti, gibi konularda neler yapılacak? Tüm bu sorulara cevapların aranacağı geniş bir mutabakat olmalıdır. Bunları yok edecek komple bir strateji planı hazırlamamız gerekli. Yapı stokunun depreme dayanıklıya dönüştürülecek bir planımızın olması gerekli. Şehir planlamalarında sulak tarım arazileri yerine yeni yerleşim alanlarının belirlenmesine ihtiyaç var. Şehirlerin planlanmasında yaklaşımların değişmesine ihtiyaç var. Şapkamızı önümüze koyup ne yapıyoruz ne yapmamız gerekiyor diye düşünmemiz şart" dedi.

SUÇU PAYLAŞIYORUZ

İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi'nin (DEÜ) Deprem Araştırma ve Uygulama Merkezi (DAUM) Müdürü ve Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir, "En az doğa kadar dürüst ve ahlaklı bir toplum olma yolundaki son şansımızı zorlamalıyız. Buna gücümüz var. Doğanın gücünü yanımıza alabilmek için ne yapabiliriz? Nerede hata yapıyoruz? Doğa ile uyum içinde yaşamayı kimler engelliyor? Asrın depreminde binlerce bina yıkıldığına göre, şehrin yerleşim düzenini planlayan şehir ve bölge planlamacılar, yer seçimini yapan jeoloji ve jeofizik mühendisleri, projeyi çizen mimar ve inşaat mühendisleri, çizilen projeyi uygulatan müteahhit, bina yapımında çalışan inşaat işçisi ve tüm bu süreçlerde çıkan raporları onaylayan, raporları denetleyen resmi ve özel yapı denetim kurumları, yanlış yapılaşmaya oturma ruhsatı verenler bu insanlık suçunu paylaşıyor" diye konuştu.

EL BİRLİĞİ İLE YENİDEN

Yüzyılımızın en şiddetli depremlerinden biri olan ve 11 ilimizi etkileyen deprem ulus olarak hepimizi derinden etkiledi. Depremzedelerin acil ihtiyaçlarının karşılanması için toplum olarak örnek bir dayanışma sergiledik.

Bu kapsamda **Ekonomi Muhabirleri Derneği İzmir Şubesi'nin** başlattığı **'YEREL BASIN YAŞASIN'** Kampanyasına da İZSİAD Ailesi olarak katılmayı bir görev saydık.

Demokrasimizin en vazgeçilmezlerinden biri olan basını yeniden ayağa kaldırmak için siz değerli basın çalışanlarının yanındayız.

İZSİAD